

van bloei zijn ¹¹⁾. Men kwam op den weg van Jonckbloet en Huet terug, en ijelde ze ver voorbij.

Verwey → gaf met zijn Van-der-Noot-studie de inleiding; Prinsen heeft — vooralsnog — het laatste woord. De schoonheidsaanbidding doet zich bij hem hooren met — 't lijkt een paradox — luidruchtigheid. Wel trekt hij verschillende lijnen, o. a. een Romaansch-Heidensche en een Germaansch-Christelijke. Maar zijn geestdrift voor *innig gezond paganisme, prachtige grofzinnelijkheid, luidruchtig schaterende natuuraanbidding* ¹²⁾, zijn beweringen over kil, venijnig opzweepen der menigte door de predikanten, die *drijvers*; over de Calvinisten, die de kunst vreesden en verachtten; de libertijnen, die het rechte gevoel hadden voor waren godsdienstzin; de kerk, die zich bezoedelde met Oldenbarnevelt's bloed; dat Bredero wordt gemeten aan Querido en Huygens uitbundig geprezen om zijn Trijntje Cornelis — het doet al wel begrijpen, op welke lijn men kans loopt geen billijkheid te ervaren: Cats zoowel als Bilderdijk ondervinden het, met menig ander.

Een positief-Christelijke literatuur-beschouwing en -beschrijving zou tegen deze modernste uitingen wel zeer van pas zijn. Daartoe moet — al verschenen reeds belangrijke bijdragen, meest van algemeenen aard — zeer veel werk gedaan worden; dat evenwel beter loonen zal dan als kunstgevoelig geloovige mee te loopen in het moderne gareel, en, om toch vooral niet achter te zijn, soms te verachten, wat de meesters nog niet eens prijs gaven; ik denk aan Bilderdijk en Da Costa. En ook aan een onzer edelste mannen uit een indrukwekkenden tijd: aan Marnix.

Hij geldt mij nog steeds als onze grootste auteur der 16^e eeuw, ondanks de vele pogingen om Van der Noot, Van Mander, Van Hout, Spieghele, naast en boven hem te stellen. ¹³⁾

Hij gaf ons in zijn Wilhelmus — want er is geen enkele reden het hem te ontzeggen ¹⁴⁾ — een volkslied als geen ander, in zijn Psalmen den rijksten bundel lyriek ¹⁵⁾ en in zijn Byencorff het beste proza van zijn eeuw; en, als men den Reinaert er buiten laat, de treffendste satire onzer gansche letterkunde.

Over *Marnix en zijn Byencorff* wil ik verder tot U spreken.